

OVER BOEKEN, TIJDSCHRIFTEN enz.

De wereld der dieren: Vogels

Om eerlijk te zijn: ik houd niet erg van het soort boeken, waarin de vogelwereld van de gehele aarde wordt behandeld. Ze moeten, onvermijdelijk, zozeer aan de oppervlakte blijven, dat men er maar zelden wat uit opsteekt. En tenzij men het voorrecht heeft veel te kunnen reizen, pleegt driekwart te handelen over soorten, die men toch nooit te zien krijgt. Misschien geldt dit allemaal ook wel voor de oorspronkelijke uitgave van E. Thomas Gilliard „Living birds of the world”. Maar beslist niet voor de Nederlandse bewerking, die trouwens op een totaal van bijna 500 blz. ruim honderd pagina's méér telt dan de Amerikaanse editie. De bewerkers Dr. M. A. IJsseling en Dr. A. Scheygrond (met medewerking van wijlen Dr. G. C. A. Junge en Dr. A. F. J. Portielje) hebben er een uiterst leesbaar, instructief en daardoor zeer aantrekkelijk boek van gemaakt. Het zwaartepunt valt nog steeds op de illu-

straties, maar ook die zijn aan de vaderlandse behoefte aangepast door het opnemen van werk van Binsbergen, Bokma, Sluiters, Strijbos, N. Tinbergen e.a. Er zijn nogal wat kleurenfoto's bij, die over het algemeen redelijk zijn gereproduceerd en het geheel is echt een boek geworden, waar elke vogelaar plezier aan kan beleven en toch heus heel wat uit kan opsteken. K. Z.

E. Thomas Gilliard: De wereld der dieren, Vogels. Nederl. bew. van Dr. M. A. IJsseling en Dr. A. Scheygrond, m.m.v. Dr. G. C. A. Junge en Dr. A. F. J. Portielje. Uitg. W. Gaade, Den Haag. Prijs f 47.50.

Maandblad 's-Gravenhage

Het augustusnummer van het aardige maandblad „'s-Gravenhage”, dat de afdeling Publiciteit der gemeentesecretarie redigeert, is vrijwel geheel gewijd aan de vogels, die in en om Den Haag kunnen worden aangetroffen. Dat zijn er, blijkens

een opgenomen soortenlijst, op z'n minst 196, waarvan er ten minste 95 zouden broeden. Daarbij ontbreken o.a. *boomvalk*, *kokmeeuw*, *kerkuil* en *oeverwaluw*, waarvan ik me afvraag of ze terecht werden weggelaten. Met de *houtsnip*, die toch in duinrandbossen wel broedt, zouden ze het honderdtal juist vol kunnen maken. Daarentegen komen niet alleen *kleine mantelmeeuw* en *Turkse tortel*, maar ook *putter* en *goudvink* wel op de lijst van broedvogels voor.

Met voldoening noteerden wij, dat er in 1961 maar liefst 94 paartjes *kuifeenden* in het infiltratiegebied der waterleidingduinen hebben gebroed. Ook interessante resultaten van het Centraal Nestkast Onderzoek worden meegedeeld in een alleraardigst artikel dat, om onverklaarbare redenen, anoniem wordt gepubliceerd. Het wordt gevolgd door een kostelijk stukje van Sjoerd Bakker over een herfstwandeling met zijn zesjarige dochter.

G. J. Palthe tekende vele illustraties voor dit nummer, waarvan losse ex. voor 75 cent kunnen worden besteld bij de Afd. Publiciteit der Gemeentesecretarie, Burg. de Monchylaan 12, Den Haag (postgiro 51 01 48).

Birds and Woods

Het is wel merkwaardig, dat vrijwel tegelijk met de Tsjech Turcek de Britse hoogleraar W. B. Yapp een boekwerk doet publiceren over de ecologische band tussen vogels en bossen. Als ik volsta met een korte aankondiging, is dit uitsluitend, omdat de tijd ontbrak om aan dit boek van ruim 300 blz. de aandacht te geven, die een grondige bespreking mogelijk moet maken. Voorlopig moge ik hiermee volstaan: in tegenstelling tot de Tsjechische auteur, die zich hoofdzakelijk beperkte tot het bijeen brengen van ruwe grondstoffen, heeft Prof. Yapp een uiterst leesbaar boek geschreven, dat overigens op betrekkelijk schaars materiaal is gebaseerd. „In fifty years' time it may be possible to write the sort of book on this subject that I should like to write. Meanwhile, I hope that my readers may be encouraged to watch birds in a new and exciting way”, aldus Prof. Yapp in zijn inleiding. Inderdaad opent zijn boek fascinerende vergezichten en het wijst op vele mogelijkheden, om het kijken naar vogels nog plezieriger te maken. Waarbij men zich overigens ter dege dient te realiseren dat veel, van wat Prof. Yapp vertelt, zeker niet klakkeloos op Nederland mag worden toegepast. Een

boek, dat elke vogelaar, die zich serieus in zijn liefhebberij wil verdiepen, behoort te lezen en herlezen en waarop ik nog uitvoerig hoop terug te komen.

K. Z.

W. B. Yapp: Birds and Woods. Uitg. Oxford University Press, London etc., 1962. Prijs 35s. (f 19.95). Import. Kirberger & Kesper, Amsterdam.

Birds of Britain in Colour

Eric Hoskings kalender voor 1963 heeft op het omslag een bijzonder fraaie *parelduiker* en voorts twaalf maandbladen, elk met een kleurenfoto. Het zwakke punt daarvan blijft nog immer de reproductie, maar dit keer is deze toch wel zéér geslaagd. *Geelgors*, *zanglijster*, *roerdomp* en *grauwe klauwier* zijn ware juweeltjes en eigenlijk valt alleen de *boomvalk* wat uit de toon. Een kalender, waar je met plezier een jaar lang naar zult kijken.

K. Z.

Eric Hosking: Birds of Britain in Colour. Kalender 1963. Uitg. Country Life. Prijs f 5.95. Import. Kirberger & Kesper, Amsterdam.

Waterfowl Calendar 1963

Philippa Scott heeft dertien kleurenfoto's afgestaan voor de *Waterfowl Calendar 1963*, waarbij Peter Scott korte notities maakte naast het kalenderblok. Het zijn voornamelijk, of misschien wel uitsluitend opnamen van de waterwildcollectie in Slimbridge en daarom is het jammer, dat die van de *trumpeter swan* en de *hooded merganser* toch beslist onscherper zijn dan toelaatbaar is. De overige zijn echter in dit opzicht beter en de kleuren zijn vrijwel zonder uitzondering bijzonder goed gereproduceerd. Er zijn, behalve zeldzaamheden uit verre werelddelen, ook opnamen van *brilduiker*, *kleine zwaan* en *bergeend*.

K. Z.

Philippa Scott: Waterfowl Calendar 1963. Uitg. Country Life. Prijs f 7.45. Import. Kirberger & Kesper, Amsterdam.

Wat minder gas is vaak voldoende

Het valt mij 's morgens vroeg op hoeveel dode vogels ik op de weg zie liggen en tevens, hoe dikwijls ik zelf bijna een vogel geraakt heb.

Daarna ben ik er op gaan letten hoe het komt, dat ik geen vogels dood rijd. Ik ontdekte, dat ik bij intuïtie voor dwars overstekende vogels even de voet van het gaspedaal neem en dat dit voor de kleine vogelsoorten voldoende is om zich te kunnen redden, als men terugvalt op een snelheid van ongeveer 80 km/u. Dit wat het onverwacht kruisen van de rijweg betreft.

De oplettende en vogelminnende automobilist heeft het gemakkelijker als hij op de rijweg in de verte enige vogels ziet, die zeer intens iets erg lekkers tussen de stenen uitpeuteren. Hierbij heeft men dus in ieder geval de gelegenheid om te remmen, hetgeen meestal voldoende is. Merkwaardig is, dat de meeuwachtigen minder vlug hoogte krijgen, dan de kraaiachtigen. Ik spreek niet over de geweldige schrik, die ook voor de berijder ontstaat, als hij een duif of een eend, die hij zelfs in het geheel niet gezien heeft, met een klap tegen de voorruit krijgt. Goed vasthouden van het stuur is dan het eerste gebod.

- W. A. H. C. Boellaard, „Kloosterend“, De Bilt (U.).

(Dr. Ira N. Gabrielson vertelde mij enige jaren geleden, dat men in de Ver. Staten heeft kunnen vaststellen, dat op brede wegen (van het type van onze autowegen) minder slachtoffers onder de vogels vallen, dan op smalle wegen. Iets dergelijks meen ik ook wel in Nederland te hebben vastgesteld. Voorts vertelde hij, dat vogels auto's die met een snelheid van meer dan 50 km rijden moeilijk kunnen ontwijken. Zij schijnen deze snelheid niet goed meer te kunnen schatten. Bij snelheden boven ongeveer 80 km zou het aantal slachtoffers nog weer aanzienlijk stijgen.

Op wegen, waarlangs beuken staan, worden in de herfst veel vinkachtigen gedood, die op de geplette, en dus gemakkelijk te consumeren beukenootjes afkomen. De vogelvriend zal dus wat langzamer rijden, als hij beuken ziet. Omwonenden kunnen veel vogels het leven redden, door b.v. 's ochtends even de beukenootjes naar de kant te vegen. Een stootje op de claxon doet de vogels meestal wel opvliegen. — K.Z.).

Honderd gemerkte grauwe ganzen

De Noorse wildbioloog H. Munthe-Kaas verzoekt mij het volgende bericht aan de Nederlandse vogelaars door te geven:

Deze zomer zijn in Noorwegen 100 volwassen *grauwe ganzen* geringd en gemerkt met plastic halsmerken. Wilt u het Norwegian State Game Research Institute, Vollebakk, Norway, berichten over alle waarnemingen van deze gemerkte ganzen?

Inlichtingen over de plaats in Noorwegen waar de ganzen zijn gemerkt, zullen worden verstrekt aan hen die melden:

1. waar en wanneer de gemerkte ganzen zijn waargenomen;
2. de kleur van het halsmerk.

Omdat onze collega geen Nederlands leest, kunt u de berichten ook aan mij zenden.

Verder lezen wij nog in het Noorse jagersblad, *Jakt-fiske-friluftsliv* (nr. 4, jrg. 91), dat van de 83 *grauwe ganzen*, die vorig jaar in Noorwegen werden geringd, er 7 zijn teruggemeld, waarvan 3 uit Nederland, n.l. één in Noord-Brabant (26 okt. 1961), één bij Dordrecht (3 nov. 1961) en één uit de Flevopolder (18 dec. 1961). De overige 4 meldingen kwamen uit Noorwegen (1), Spanje (1) en Frankrijk (2).

- J. A. Eygenraam, *Kemperbergerweg 11, Arnhem.*